

A MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA VIZSGÁLATI JELENTÉSE

ISTVÁNMEZŐ REHABILITÁCIÓS PROGRAMJÁHOZ KAPCSOLÓDÓ VÁROSÉPÍTÉSZETI KONCEPCIÓ KIALAKÍTÁSA

című nyílt építészeti tervpályázat kiírásáról és lebonyolításáról

Előzmények

A Magyar Építész Kamara (MÉK) és a Budapesti Építész Kamara (BÉK) közös kezdeményezésére került sor a vizsgált tervpályázat kiírására.

Tárgyi tervpályázat kiírását megelőző szakmai fórum alkalmával a MÉK felajánlotta az előkészítésre vonatkozó hatékony segítségét, a kiíró ezzel nem élt.

A tervpályázat zsűrijébe a MÉK Beleznay Évát jelölte.

A tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló korábbi Korm. rendelet 2012. jan. 1-i hatállyal módosult. A jelenleg hatályos 305/2011. (XII.23.) Korm. rendelet és a korábbi jogszabály között – a tárgyi tervpályázati eljárás szempontjából – két alapvető, lényeges változás következett be:

- 1.) A tervpályázati kiírásoknál megszűnt a MÉK ellenőrző szerepe, véleményező jogköre. (A jogalkotók a jogszabály-módosítás egyeztetése során nem vették figyelembe a MÉK álláspontját, és kivették az egyeztetési kötelezettséget a jogszabályból.)
- 2.) A korábbi tervpályázatok lebonyolítása során tapasztalt problémák kiküszöbölése érdekében a Tervpályázati Munkabizottság (TPMB) által javasolt és a MÉK Elnöksége részéről is támogatott kérésre, a hatályos jogszabály egyértelműen rögzíti a CD-k zártan történő kezelését (305 / 2011. Korm.rend.5.§ (2) bek. b) pont).

Megállapítások a tervpályázat kiírásával, lebonyolításával kapcsolatban:

- A korábbi és a jelenleg hatályos 305/2011. (XII.23.) számú Kormányrendelet értelmében egyaránt „Az ajánlatkérő felelős a tervpályázat kiírásának és lebonyolításának szakszerűségéért és jogszerűségéért.” (Korm.rend.7.§ 3. bekezdés)
- Hivatkozott Korm.rend. 9.§ (6) pontjának megfelelően a tervpályázatnál jogi végzettséggel rendelkező jogi szakértő működött közre.
- A Korm.rend. 8.§ (1) bekezdése értelmében a Bírálóbizottság (továbbiakban BB) tagjai az eljárásban "természetes személyként" vettek részt.
- A Korm.rend. 7.§ (1) pontja szerint „az ajánlatkérő feladata a kiírás elkészítése vagy elkészíttetése, és jóváhagyása.” A BB a szöveget a 9.§ (10) bekezdésében előírtak szerint elfogadta.
- A Kamara honlapján közzétett tervpályázati felhívásban a tervpályázati dokumentáció a vonatkozó jogszabállyal ellentétes előírást nem tartalmazott.
- A kérdésekre adott válaszok során az ajánlatkérő a kiírást módosította. Az eredeti kiírás szerint – a rendelet titkossági szabályában előírt (5.§ (2) bek. b) pont) módon – a zártan

kezelendő digitális adathordozót nyíltan, a zárt borítékon kívül kérte elhelyezni, a 3D-s modellnek a bírálat során történő figyelembevétele érdekében.

- A módosított kiírásnak a Bírálóbizottság által történő elfogadásáról szóló határozatot a folyamatos jegyzőkönyv nem tartalmaz.
- A június 27-i BB ülésen – a jegyzőkönyv tanúsága szerint – a BÉK delegáltja (Mónus János) kérte a CD-k zárt kezelését. A kiíró jogi szakértőjének érvelése alapján az ajánlatkérő ezt az indítványt nem támogatta.
- A kiíró nem fogadta el a MÉK delegált Beleznay Éva azon javaslatát, hogy a CD-k csak titkossági ellenőrzést követően kerüljenek a BB elé – esetlegesen úgy döntve, hogy a titkosságot sértő CD-k elzárásra kerüljenek.
- A Bírálóbizottság plenáris ülésén a MÉK és BÉK delegáltja a titkosság megsértése miatti kizárások ellen szavazott. A BB többi építész tagja (a Korm. rend. 9. §. (9) pont előírása szerint a BB min. 2/3-a) nem így foglalt állást. (4/2012./VI.22./ BB. határozat.)

Következtetések

- Az ajánlatkérő (a kiíró) jogkörében eljárva, az eredeti kiírás módosításakor megsértette a 305/2011.(XII.23.) számú kormányrendelet 5.§ (2) b) pontját (CD-k zártan történő kezelése) és a módosítás túllépett a 15. § (7) bekezdésében megadott kereteken. A BB döntéskor jelen lévő tagjai – köztük a MÉK delegáltja is – hibáztak, amikor túlzott és szakmai szempontból felesleges, CD-n beadandó digitális munkarészt a pályázat követelményei közé emelték.
- A bekövetkezett kizárások a nem jogszerű módosítás következményei voltak.
- A pályázók az eljárásnak ezt a jogsértő követelményét nem kifogásolták, és a pályázat benyújtásával elfogadták a feltételeket.
- Az eredeti kiírásnak – a CD-k nem zártan történő kezelésére vonatkozó – módosítása a pályázók körében zavart okozott, de elbizonytalanította a Bírálóbizottság tagjait is, mikor a CD-t zártan elhelyező 3 db pályaművet a 3D-s digitális térmodell megismerése nélkül elbírálták.
- Egyes pályázók hibáztak, amikor a digitális adathordozón szereplő – titkosságot sértő – neveket nem törölték.
- A BB-nak az I. díj visszatartására vonatkozó döntése nem veszi figyelembe a Korm. rend.10. § (1) bek. a) pontjában rögzített – az I. díjjal kezdődő rangsorolásra vonatkozó – előírását.

Javaslatok

- Az építész kollégáknak is meg kell ismerniük a jogi kereteket, amelyek közt, akár tervezőként, akár bírálóként dolgoznak.
"Ha nem állok ki magamért, ki áll ki érettem, és ha csak én állok ki, mit is érek, és ha nem most, akkor mikor !?" Talmud / Midrás
- A történetek tanulságára hivatkozva a TPMB javasolja, hogy a MÉK hivatalosan kezdeményezze a tervpályázati dokumentációk véleményezésére vonatkozó korábbi szabályozás visszaállítását és a tapasztalatokkal rendelkező Kamarának a tervpályázati kiírások előkészítésébe történő bevonását. Ez lehet biztosítéka annak, hogy a – jogalkotó szándékával is ellentétes – jogszabályi értelmezések helyett előtérbe kerüljön az építészek munkájának megbecsülése, és hogy a tervpályázat a valós célját, a *legjobb tervező és a legjobb terv kiválasztását* szolgálja.

Összeférhetetlenség

Noll Tamás a pályázó Teampannon Kft. ügyvezetőjeként nyilatkozott, hogy a BB tagjaival összeférhetetlenség nem áll fenn, a Teampannon Kft. nincs sem megbízási sem egyéb munkaviszonyban a BB egyik tagjával sem.

Budapest, 2012. augusztus 02.

MÉK TPMB
MÉK Elnökség